

eul_wid: hxx-aa

Τιμαῖος ὁ Ταυρομενίτης · Timaeus of Tauromenium

Testimonies

Μαρτυρίαι

Period: Ἑλληνιστική Hellenistic**Dialect:** Κοινή Koine**Domain:** Ἱστορία History**Format:** Συναγωγή Collection

3b, 566, T 1 SUDA s. v. Τίμαιος· Ἀνδρομάχου Ταυρομενίτης, ὃν Ἀθηναῖοι Ἐπιτίμαιον ὠνόμασαν, Φιλίσκου μαθητῆς τοῦ Μιλησίου· παρωνόμαστο δὲ τοῦτο διὰ τὸ πολλὰ ἐπιτιμᾶν, καὶ γρασοσυλλέκτρια δὲ διὰ τὸ τὰ τυχόντα ἀναγράφειν. ἔγραψεν Ἱταλικά καὶ Σικελικά ἐν βιβλίοις <λ> ἡ· Ἑλληνικά καὶ Σικελικά· Συλλογὴν ῥητορικῶν ἀφορμῶν βιβλία ξη· Ὀλυμπιονίκας ἦτοι Χρονικά Πραξιδικά (T 10).

3b, 566, T 2 DIODOR. 21, 16, 5 (F 123): Τίμαιος ὁ Συρακόσιος.

3b, 566, T 3a DIODOR. 16, 7, 1: ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ἀνδρόμαχος ὁ Ταυρομενίτης, Τιμαίου μὲν τοῦ τὰς ἱστορίας συγγράψαντος πατὴρ ὢν, πλούτῳ δὲ καὶ ψυχῇ λαμπρότητι διαφέρων, ἤθροισε τοὺς ἐκ τῆς Νάξου τῆς κατασκαφείσης ὑπὸ Διονυσίου περιλειφθέντας. οἰκίσας δὲ τὸν ὑπὲρ τῆς Νάξου λόφον τὸν ὀνομαζόμενον Ταῦρον, καὶ μείνας κατ' αὐτὸν πλείῳ χρόνον, ἀπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Ταύρου μονῆς ὠνόμασε Ταυρομένιον.

3b, 566, T 3b PLUTARCH. Timol. 10, 6: καὶ κατήχθησαν εἰς Ταυρομένιον τῆς Σικελίας, ὑποδεχομένου καὶ καλοῦντος αὐτοὺς ἐκπάλαι προθύμως Ἀνδρομάχου τοῦ τὴν πόλιν ἔχοντος καὶ δυναστεύοντος. (7) οὗτος ἦν πατὴρ Τιμαίου τοῦ ἱστορικοῦ, καὶ πολὺν κράτιστος τῶν τότε δυναστευόντων ἐν Σικελίᾳ γενόμενος, τῶν θ' ἑαυτοῦ πολιτῶν ἡγεῖτο νομίμως καὶ δικαίως, καὶ πρὸς τοὺς τυράννους φανερὸς ἦν αἰεὶ διακείμενος ἀπεχθῶς καὶ ἀλλοτρίως. (8) διὸ καὶ Τιμολέοντι τότε τὴν πόλιν ὀρμητήριον παρέσχε, καὶ τοὺς πολίτας ἔπεισε συναγωνίζεσθαι τοῖς Κορινθίοις καὶ συνελευθεροῦν τὴν Σικελίαν.

3b, 566, T 4a DIODOR. 21, 17, 1 (F 124 d): φυγαδευθεὶς γὰρ ὑπ' Ἀγαθοκλέους ἐκ τῆς Σικελίας.

3b, 566, T 4b POLYB. 12, 25 h 1: πεντήκοντα συνεχῶς ἔτη διατρίψας Ἀθήνησι ξενιτεύων.

3b, 566, T 4c —12, 25 d 1: ἀποκαθίσας γὰρ Ἀθήνησι σχεδὸν ἔτη πεντήκοντα.

3b, 566, T 4d —12, 28, 6: καταβιώσας ἐν ἐνὶ τόπῳ ξενιτεύων.

3b, 566, T 4e PLUTARCH. De exil. 14 p. 605 C: Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης ἐν Ἀθήναις (scil. συνέγραψε τὰς ἱστορίας).

3b, 566, T 5 (LUKIAN.) Macrobi. 22: Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης ἔξ καὶ ἐνενήκοντα (scil. ἔζησεν ἔτη).

3b, 566, T 6a

POLYB. 1, 5, 1: ὑποθησόμεθα δὲ ταύτης ἀρχὴν τῆς βύβλου τὴν πρώτην διάβασιν ἐξ Ἰταλίας Ῥωμαίων· αὕτη δ' ἐστὶν συνεχῆς μὲν τοῖς ἀφ' ὧν Τίμαιος ἀπέλιπεν, πίπτει δὲ κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ εἰκοστὴν πρὸς ταῖς ἑκατὸν ὀλυμπιάδα.

3b, 566, T 6b —39, 8, 4: ἐξεθέμεθα τοιγαροῦν ἐν ἀρχαῖς ὅτι τῆς μὲν προκατασκευῆς ποιησόμεθα τὴν ἀρχὴν ἀφ' ὧν Τίμαιος ἀπέλιπεν. (5) ἐπιδραμόντες δὲ κεφαλαιωδῶς τὰς κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν καὶ Λιβύην πράξεις, ἐπειδὴ περὶ μόνων τῶν τόπων τούτων (cf. F 119a) κάκεῖνος πεποιήται τὴν ἱστορίαν

3b, 566, T 7 POLYB. 12, 26d 4 (T 19): ... τοῖς πρώτοις ὑπομνήμασιν, ἐν οἷς αἱ περὶ τῶν προειρημένων (scil. περὶ τὰς ἀποικίας καὶ κτίσεις καὶ συγγενείας) εἰσὶ συντάξεις.

3b, 566, T 8 DIODOR. 21, 17, 3 (F 124 d): τὰς ἐσχάτας τῆς συντάξεως εἰς βίβλους ... καθ' ἃς περιεῖληφε τὰς Ἀγαθοκλέους πράξεις.

3b, 566, T 9a CICERO Ad fam. 5, 12, 2: ut multi Graeci fecerunt, Callisthenes (124 T 25) Phocicum bellum, Timaeus (F 36) Pyrrhi, Polybius Numantinum, qui omnes a perpetuis suis historiis ea quae dixi bella separaverunt.

3b, 566, T 9b DIONYS. HAL. A. R. 1, 6, 1: πρώτου μὲν, ὅσα καμὲ εἰδέναι, τὴν Ῥωμαικὴν ἀρχαιολογίαν ἐπιδραμόντος Ἰερωνύμου (154 F 13) ... ἔπειτα Τιμαίου τοῦ Σικελιώτου τὰ μὲν ἀρχαῖα τῶν ἱστοριῶν ἐν ταῖς κοιναῖς ἱστορίαις ἀφηγησαμένου, τοὺς δὲ πρὸς Πύρρον τὸν Ἡπειρώτην πολέμους εἰς ἰδίαν καταχωρίσαντος πραγματείαν.

3b, 566, T 9c GELLIUS N. A. 11, 1, 1: Timaeus in historiis, quas oratione Graeca de rebus populi Romani composuit (F 42), et M. Varro in Antiquitatibus rerum humanarum.

3b, 566, T 10 POLYB. 12, 11, 1 (F 12): ὁ γὰρ τὰς συγκρίσεις ποιούμενος ἀνέκαθεν τῶν ἐφόρων πρὸς τοὺς βασιλεῖς τοὺς ἐν Λακεδαίμονι καὶ τοὺς ἄρχοντας τοὺς Ἀθηναίους, καὶ τὰς ἱερείας τὰς ἐν Ἀργεὶ παραβάλλων πρὸς τοὺς Ὀλυμπιονίκας, καὶ τὰς ἀμαρτίας τῶν πόλεων περὶ τὰς ἀναγραφὰς τὰς τούτων ἐξελέγχων, παρὰ τρίμηνον ἐχούσας τὸ διαφέρον, οὗτός ἐστι. (2) καὶ μὴν ὁ τὰς ὀπισθοδόμους στήλας καὶ τὰς ἐν ταῖς φλιαῖς τῶν νεῶν προξενίας ἐξευρηκὼς Τίμαιός ἐστιν.

3b, 566, T 11 DIODOR. 5, 1, 3: Τίμαιος μὲν οὖν μεγίστην πρόνοιαν πεποιημένος τῆς τῶν χρόνων ἀκριβείας καὶ τῆς πολυπειρίας πεφροντικῶς (T 20; 23), διὰ τὰς ἀκαίρους καὶ μακρὰς ἐπιτιμήσεις εὐλόγως διαβάλλεται, καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐπιτιμήσεως Ἐπιτίμαιος ὑπὸ τινων ὠνομάσθη.

3b, 566, T 12 DIODOR. 21, 17, 1: ὅτι οὗτος ὁ ἱστορικὸς τὰς ἀμαρτίας τῶν πρὸ ἑαυτοῦ συγγραφέων πικρότατα ἐλέγχας κατὰ μὲν τᾶλλα μέρη τῆς γραφῆς πλείστην πρόνοιαν εἶχε τῆς ἀληθείας, ἐν δὲ ταῖς Ἀγαθοκλέους πράξεσι τὰ πολλὰ κατέψευσται τοῦ δυνάστου διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχθραν (F 124).

3b, 566, T 13 MARCELLIN. Vit. Thucyd. 27: Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομενίτης Τιμολέοντα ὑπερεπήνεσε τοῦ μετρίου, καθότι Ἀνδρόμαχον τὸν αὐτοῦ πατέρα οὐ κατέλυσε τῆς μοναρχίας.

3b, 566, T 14 AGATHARCHIDES De m. Rubr. 64: τῆς ὅλης οἰκουμένης ἐν τέτταρσι κυκλιζομένης μέρεσιν ... τὰ μὲν πρὸς ἐσπέραν ἐξείργασται Λύκος (570) τε καὶ Τίμαιος, τὰ δὲ πρὸς ἀνατολὰς Ἑκαταῖος (1 T 14) καὶ Βάσιλις (III C) τὰ δὲ πρὸς τὰς ἄρκτους Διόφαντος (III C) καὶ Δημήτριος, τὰ δὲ πρὸς μεσημβρίαν ... ἡμεῖς.

3b, 566, T 15 CLEM. AL. Strom. 1, 1, 2: ἀλλ' ἄρα Θεοπόμπῳ (115 T 26) μὲν καὶ Τιμαίῳ μύθους καὶ βλασφημίας συντάττουσιν

3b, 566, T 15b PHILODEM. Π. ποιημ. 5 col. 5, 22 Jensen: [τὸ δὲ εἰ]ὕτ[ελες] καὶ ἐλαφ[ρὸν παν]τελῶς ἀπεῖναι δεῖ[ν καὶ ἀ]π[ὸ] τῶν τοιούτων [οἶμαι]· καὶ δὴ μύθους ἰδί[ο]υ καὶ ὑ[πό]θεσιν καὶ ἀλήθ[ει]α[ν καὶ ἰδι]ότητα Τίμα[ιος κατ]ὰ ταῦτ' οὐκ ἂν προσφέρ[οι].

3b, 566, T 16

ATHEN. 6, 103 p. 272 B: ὁ Ἐπιτίμαιος—οὕτως δ' αὐτὸν καλεῖ Ἰστρος ὁ Καλλιμάχειος ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν ἀντιγραφαῖς (334 F 59).

3b, 566, T 17 JOSEPH c. Ap. 1, 16: Ἐφορον (70) δὲ Τίμαιος καὶ Τίμαιον οἱ μετ' ἐκεῖνον γεγονότες (scil. ψευδόμενον ἐπιδεικνύουσιν), Ἡρόδοτον δὲ πάντες. (17) ἀλλ' οὐδὲ περὶ τῶν Σικελικῶν τοῖς περὶ Ἀντίοχον (555) καὶ Φίλιστον (556) ἢ Καλλίαν (564) Τίμαιος συμφωνεῖν ἠξίωσεν.

3b, 566, T 18 PLUTARCH. Níkias 1 ὅπως ἐπὶ ταῖς διηγήσεσιν αἷς Θουκυδίδης ἀμιμήτως ἐξενήνοχε, μηδὲν ἡμᾶς ὑπολάβωσι πεπονθέναι Τιμαίῳ πάθος ὁμοιον, ὃς ἐλπίσας τὸν μὲν Θουκυδίδην ὑπερβαλεῖσθαι δεινότητι, τὸν δὲ Φίλιστον ἀποδείξειν παντάπασι φορτικὸν καὶ ιδιώτην, διὰ μέσων ὠθεῖται τῇ ἱστορίᾳ τῶν μάλιστα καθωρθωμένων ἐκείνοις ἀγώνων καὶ ναυμαχιῶν καὶ δημηγοριῶν, ... ὅλως τις ὀψιμαθῆς καὶ μεираκιώδης φαινόμενος ἐν τούτοις καὶ κατὰ τὸν Δίφιλον (II 576, 119 K) «παχύς, ὠνθυλευμένος στέατι Σικελικῶι», (2) πολλαχοῦ δ' ὑπορρέων εἰς τὸν Ξέναρχον (cf. T 23), ὥσπερ ὅταν λέγῃ (F 102 b) (4) ἀλλὰ τούτῳ μὲν ἴσως ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐμμελείας ταῦτά τε γράφειν ἐπιήει καὶ τὴν Φιλίστου διάλεκτον εὐθύνειν καὶ τοῖς περὶ Πλάτωνα καὶ Ἀριστοτέλην λοιδορεῖσθαι. ἐμοὶ δ' ὅλως μὲν ἢ περὶ λέξιν ἄμιλλα καὶ ζηλοτυπία πρὸς ἐτέρους μικροπρεπὲς φαίνεται καὶ σοφιστικόν, ἂν δὲ πρὸς τὰ ἀμίμητα γίνηται, καὶ τελέως ἀναίσθητον.

3b, 566, T 19 POLYB. 12, 3: τὴν μὲν τῆς χώρας ἀρετὴν πᾶς ἂν τις θαυμάσειε, τὸν δὲ Τίμαιον εἴποι τις ἂν οὐ μόνον ἀνιστόρητον γεγονέναι περὶ τῶν κατὰ τὴν Λιβύην, ἀλλὰ καὶ παιδαριώδη καὶ τελέως ἀσυλλόγιστον καὶ ταῖς ἀρχαίαις φήμαις ἀκμὴν ἐνδεδεμένον (F 81) ... (7) καθάπερ δὲ καὶ περὶ τῶν κατὰ Λιβύην ἀπεσχεδίακεν, οὕτως καὶ περὶ τῶν κατὰ ... Κύρνον (F 3) ... (4a) ὅτι διασύρας ὁ Πολύβιος τὸν Τίμαιον ἐν πολλοῖς αὐθὶς φησι: τίς ἂν ἔτι δοίη συγγνώμην <ἐπὶ> τοῖς τοιούτοις ἀμαρτήμασιν, ἄλλως τε καὶ Τιμαίῳ τῷ προσφυομένῳ τοῖς ἄλλοις πρὸς τὰς τοιαύτας παρωνυχίας; (2) ἐν αἷς Θεοπόμπου μὲν κατηγορεῖ (F 117) ... (3) Ἐφόρου δὲ ἀλὲν ἄγνοιαν καταψεύδεται (F 110) ... (6) ... τὸ δὲ Τιμαίου φιλεπίτιμον καὶ φιλέγκλημον οὐδεὶς ἂν ἀποδέξαιτο. (4 b c) οὐ μόνον ἀπειρίαν, ἔτι δὲ μᾶλλον ὀψιμαθίαν δοκεῖ μοι πολλὴν ἐπιφαίνειν (2) πλὴν ὅτι γε κακῶς ἰστορήκε καὶ τὰ περὶ τὴν Λιβύην καὶ τὰ περὶ τὴν Σαρδόνα, καὶ μάλιστα τὰ κατὰ τὴν Ἰταλίαν, (3) ἐκ τούτων ἐστὶ συμφανές, καὶ καθόλου διότι τὸ περὶ τὰς ἀνακρίσεις μέρος ἐπισέσυρται παρ' αὐτῷ τελέως, ὅπερ ἐστὶ κυριώτατον τῆς ἱστορίας (4 d) ἐν ᾧ γένει μεγίστην ἐπίφασιν ἔλκων Τίμαιος πλεῖστον ἀπολείπεσθαι μοι δοκεῖ τῆς ἀληθείας. (2) τοσοῦτο γὰρ ἀπέχει τοῦ δι' ἐτέρων ἀκριβῶς τὴν ἀλήθειαν ἐξετάζειν ὥς οὐδὲ τούτων ὦν αὐτόπτης γέγονε οὐδὲ περὶ τούτων οὐδὲν ὑγιὲς ἡμῖν ἐξηγεῖται. (3) τοῦτο δ' ἔσται δηλόν, ἐὰν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Σικελίαν δείξωμεν αὐτὸν ἀγνοοῦντα περὶ ὧν ἀποφαίνεται ... (5, 4) ἀλλ' ὅμως οὐκ ὥκνησα καὶ λέγειν καὶ γράφειν ὅτι τὴν ὑπ' Ἀριστοτέλους (IV) παραδιδομένην ἱστορίαν περὶ τῆς ἀποικίας ἀληθινωτέραν εἶναι συμβαίνει τῆς ὑπὸ Τιμαίου (F 12) λεγομένης (7) ὅτι πολλὰ ἱστορεῖ ψευδῇ ὁ Τίμαιος καὶ δοκεῖ τὸ παράπαν οὐκ ἄπειρος ὦν οὐδενὸς τῶν τοιούτων, ὑπὸ δὲ τῆς φιλονεικίας ἐπισκοτούμενος, ὅταν ἅπαξ ἢ ψέγειν ἢ τούναντίον ἐγκωμιάζειν τινὰ πρόθηται, πάντων ἐπιλανθάνεται καὶ πολὺ τι τοῦ καθήκοντος παρεκβαίνει. ... (11a) ὅτι Τίμαιός φησι μέγιστον ἀμάρτημα περὶ τὴν ἱστορίαν εἶναι τὸ ψεῦδος (F 151) (12, 4) δύο μέντοι τρόπους ἔφαμεν εἶναι ψεύδους, ἓνα μὲν τὸν κατ' ἄγνοιαν, ἕτερον δὲ τὸν κατὰ προαίρεσιν (7) ᾧ γένει μάλιστ' ἂν εὖροι τις ἔνοχον αὐτὸν ὄντα τὸν Τίμαιον. διότι δ' ἐστὶ τοιοῦτος, σκοπεῖν ἤδη πάρεστιν. (12b) ** κατηγορεῖν καὶ ** τῶν ὄνειρωττόντων καὶ δαιμονώντων ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν. ὅσοι γε μὴν αὐτοὶ πολλὴν τῆς τοιαύτης ἐμπεποίηται φλυαρίας, τοὺς τοιούτους ἀγαπᾶν ἂν δέοι μὴ τυγχάνοντας κατηγορίας, μηδ' ὅτι καὶ τῶν ἄλλων αὐτοὺς κατατρέχειν, ὃ συμβέβηκε περὶ Τίμαιον (F 155). (23) ὅτι κατὰ τοῦ Ἐφόρου Τίμαιος πλεῖστην πεποίηται καταδρομὴν, αὐτὸς ὦν δυσὶν ἀμαρτήμασιν ἔνοχος, (2) τῷ μὲν ὅτι πικρῶς κατηγορεῖ τῶν πέλας

ἐπὶ τούτοις οἷς αὐτὸς ἔνοχος ἐστὶ, τῷ δὲ διότι καθόλου διέφθαρται τὴν ψυχὴν, τοιαύτας ἀποφάσεις ἐκτιθέμενος ἐν τοῖς ὑπομνήμασι καὶ τοιαύτας ἐντίκτων δόξας τοῖς ἐντυχάνουσιν. (3) πλὴν εἰ τὸν Καλλισθένην θετέον εἰκότως κολασθέντα μεταλλάξαι τὸν βίον, τί χρὴ πάσχειν Τίμαιον; πολὺ γὰρ ἂν δικαιότερον τούτῳ νεμεσῆσαι τὸ δαιμόνιον ἢ Καλλισθένει (F 119a; cf. F 155) ... (8) περὶ μὲν οὖν Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου καὶ Καλλισθένους, ἔτι δ' Ἐφόρου

3b, 566, T 19, (50)

καὶ Δημοχάρους, ἱκανὰ ταῦτ' ἡμῖν ἐστὶ πρὸς τὴν Τιμαίου καταδρομὴν, ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἀφιλοτίμως πεπεισμένους ἀληθεύειν τὸν συγγραφέα τοῦτον. (24) ὅτι διαπορεῖν ἔστι περὶ τῆς αἰρέσεως Τιμαίου. ... (4) ** ἀνάγκη τὴν ἀκόλουθον ποιεῖσθαι διάληψιν καὶ δυσαρεστεῖσθαι κατὰ τὴν προαίρεσιν. (5) οὗτος γὰρ ἐν μὲν ταῖς τῶν πέλας κατηγορίαις πολλὴν ἐπιφαίνει δεινότητα καὶ τόλμαν, ἐν δὲ ταῖς ἰδίαις ἀποφάσεσιν ἐνυπνίων καὶ τεράτων καὶ μύθων ἀπιθάνων καὶ συλλήβδην δεισιδαιμονίας ἀγεννοῦς καὶ τερατείας γυναικώδους ἐστὶ πλήρης. (6) οὐ μὴν ἀλλὰ διότι γε συμβαίνει διὰ τὴν ἀπειρίαν καὶ κακοκρισίαν πολλοὺς ἐνίστε καθάπερ εἰ παρόντας τρόπον τινὰ μὴ παρεῖναι καὶ βλέποντας μὴ βλέπειν, ἐκ τῶν εἰρημένων γε νῦν καὶ τῶν Τιμαίῳ συμβεβηκότων γέγονε φανερόν. (25) (5) κατὰ τῆς Τιμαίου τί ποτε δεῖ λέγειν ὄνομα καὶ ῥῆμα; πάντα γὰρ ἐπιδέχεσθαι μοι δοκεῖ τὰ πικρότατα τὸ γένος, οἷς ἐκεῖνος κέχρηται κατὰ τῶν πλησίον. (6) ὅτι μὲν οὖν ἐστὶ φιλαπεχθὴς καὶ ψεύστης καὶ τολμηρός, σχεδὸν ἱκανῶς ἐκ τῶν προειρημένων ὑπεδείχθη· διότι δ' ἀφιλόσοφός ἐστι καὶ συλλήβδην ἀνάγωγος συγγραφεύς, ἐκ τῶν λέγεσθαι μελλόντων ἔσται συμφανές (F 31a). (25a) οὐδὲν ἂν ἔτι βέβαιον οὐδ' ἀσφαλές γένοιτο τῶν ὑπὸ τοῦ τοιοῦτου συγγραφέως λεγομένων. (3) ἵνα δὲ καὶ τοὺς φιλοτιμότερον διακειμένους μεταπείσωμεν, ῥητέον ἂν εἴη περὶ τῆς αἰρέσεως αὐτοῦ καὶ μελέτης τῆς κατὰ τὰς δημηγορίας καὶ τὰς παρακλήσεις, ἔτι δὲ τοὺς πρεσβευτικούς λόγους, καὶ συλλήβδην πᾶν <τὸ> τοιοῦτο γένος, ἃ σχεδὸν ὡς εἰ κεφάλαια τῶν πράξεων ἐστὶ καὶ συνέχει τὴν ὅλην ἱστορίαν. (4) διότι γὰρ τα ... πανταμ(?) ἐν τοῖς ὑπομνήμασι κατατέταχε Τίμαιος, καὶ τοῦτο πεποίηκε κατὰ πρόθεσιν, τίς οὐ παρακολουθεῖ τῶν ἀνεγνωκότων; (5) οὐ γὰρ τὰ ῥηθέντα γέγραφεν, οὐδ' ὡς ἐρρήθη κατ' ἀλήθειαν, ἀλλὰ προθέμενος ὡς δεῖ ῥηθῆναι, πάντας ἐξαριθμεῖται τοὺς ῥηθέντας λόγους καὶ τὰ παρεπόμενα τοῖς πράγμασιν οὕτως ὡς ἂν εἴ τις ἐν διατριβῇ πρὸς ὑπόθεσιν ἐπιχειροίη ** ὥσπερ ἀπόδειξιν τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως ποιούμενος, ἀλλ' οὐκ ἐξήγησιν τῶν κατ' ἀλήθειαν εἰρημένων. (25b) (4) ὁ δὲ καὶ τοὺς ῥηθέντας λόγους καὶ τὴν αἰτίαν παρασιωπῶν, ψευδῇ δ' ἀντὶ τούτων ἐπιχειρήματα καὶ διεξοδικοὺς λέγων λόγους, ἀναιρεῖ τὸ τῆς ἱστορίας ἴδιον, ὃ μάλιστα ποιεῖ Τί-

3b, 566, T 19, (100)

μαίος καὶ διότι τούτου τοῦ γένους ἐστὶ πλήρη τὰ βυβλία παρ' αὐτῷ, πάντες γινώσκομεν. (25c) ἴσως δ' οὖν ἂν τις ἐναπορήσειε πῶς, τοιοῦτος ὢν τοιαύτης παρ' ἐνίοις ἀποδοχῆς τέτευχε καὶ πίστεως. (2) τούτου δ' ἐστὶν αἴτιον διότι πλεοναζούσης αὐτῷ κατὰ τὴν πραγματείαν τῆς κατὰ τῶν ἄλλων ἐπιτιμήσεως καὶ λαιδορίας, οὐκ ἐκ τῆς αὐτοῦ θεωρεῖται πραγματείας ... ἀλλ' ἐκ τῆς τῶν πέλας κατηγορίας, πρὸς ὃ γένος καὶ πολυπραγμοσύνην δοκεῖ μοι καὶ φύσιν προσενέγκασθαι διαφέρουσιν. (25d) τῷ δὲ Τιμαίῳ καὶ ἕτερόν τι χωρὶς τῶν προγεγραμμένων συμβέβηκεν. ἀποκαθίσας γὰρ Ἀθήνησιν σχεδὸν ἑτη πεντήκοντα (T 4; F 34) καὶ πρὸς τοῖς τῶν προγεγονότων ὑπομνήμασι γενόμενος, ὑπέλαβε τὰς μεγίστας ἀφορμὰς ἔχειν πρὸς τὴν ἱστορίαν, ἀγνοῶν ὡς γ' ἐμοὶ δοκεῖ. (25e 7) τό γε μὴν ἀπ' αὐτῆς ταύτης <τῆς> δυνάμεως ὀρμηθέντα πεπεῖσθαι γράφειν τὰς ἐπιγινόμενας πράξεις καλῶς, ὃ πέπεισται Τίμαιος, τελέως εὔηθες καὶ παραπλήσιον, ὡς ἂν εἴ τις τὰ τῶν ἀρχαίων ζωγράφων ἔργα θεασάμενος ἱκανὸς οἶοιτο ζωγράφος εἶναι καὶ προστάτης τῆς τέχνης. (25 f 6) τὸ δ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ Θεοπόμπῳ (115 T 30) καὶ μάλιστα Τιμαίῳ, περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος. (7) οὐ μὲν γὰρ ἂν ὑπὲρ τῶν τοιούτων κεφαλαιώδη ποιήσωνται τὴν ὑπόθεσιν, διαλανθάνουσιν οὐδ' ἂν βουλευθῶσι διαθέσθαι καὶ συνυποδείξαι τι τῶν κατὰ μέρος, τοιοῦτοι φαίνονται καὶ πάντως οἷος Ἔφορος.

(25g) ὅτι οὔτε περὶ τῶν κατὰ πόλεμον συμβαινόντων δυνατόν ἐστι γράψαι καλῶς τὸν μηδεμίαν ἐμπειρίαν ἔχοντα τῶν πολεμικῶν ἔργων οὔτε περὶ τῶν ἐν ταῖς πολιτείαις τὸν μὴ πεπειραμένον τῶν τοιούτων πράξεων καὶ περιστάσεων. (2) λοιπὸν οὐτ' ἐμπείρως ὑπὸ τῶν βιβλιακῶν, οὐτ' ἐμφαντικῶς οὐδενὸς γραφομένου, συμβαίνει τὴν πραγματείαν ἄπρακτον γίνεσθαι τοῖς ἐντυγχάνουσιν (3) ἔτι δὲ περὶ τῶν πόλεων καὶ τόπων ὅταν ἐπιβάλονται γράφειν τὰ κατὰ μέρος, ὄντες ἀτριβεῖς τῆς τοιαύτης ἐμπειρίας, δῆλον ὡς ἀνάγκη συμβαίνειν τὸ παραπλήσιον, καὶ πολλὰ μὲν ἀξιόλογα παραλείπειν, περὶ πολλῶν δὲ ποιεῖσθαι πολὺν λόγον οὐκ ἀξίων ὄντων, ὃ δὴ συμβαίνει μάλιστα Τιμαίῳ διὰ τὴν ἄορασίαν. (25h) ὅτι Τίμαιός φησιν ἐν τῇ τριακοστῇ καὶ τετάρτῃ βίβλῳ (F 34) «πεντήκοντα συνεχῶς ἔτη διατρίψας Ἀθήνησι ξενιτεύων» ἀπάσης ὁμολογουμένως ἄπειρος ἐγένετο πολεμικῆς χρείας, ἔτι δὲ καὶ τῆς τῶν τόπων θέας. (2) λοιπὸν ὅταν εἷς τι τῶν μερῶν τούτων ἐμπέσῃ κατὰ τὴν ἱστορίαν, πολλὰ μὲν ἀγνοεῖ καὶ ψεύδεται, κἂν ποτε δὲ τῆς ἀληθείας ἐπιψεύσῃ, παραπλήσιός ἐστι τοῖς ζωγράφοις τοῖς ἀπὸ τῶν ἀνασασαγμένων θυλάκων ποιούμενοις τὰς ἀπογραφάς (3) καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνων ἢ μὲν ἐκτὸς ἐνίστε γραμμὴ σώζεται, τὸ δὲ τῆς ἐμφάσεως καὶ τῆς ἐναργείας τῶν ἀληθινῶν ζώων ἄπεστιν, ὅπερ ἴδιον ὑπάρχει τῆς ζωγραφικῆς τέχνης. τὸ δ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ περὶ Τίμαιον καὶ καθόλου τοὺς ἀπ' αὐτῆς τῆς βιβλικῆς ἔξεως ὀρμωμένους (4) ἢ γὰρ ἔμφασιν τῶν πραγμάτων αὐτοῖς ἄπεστι διὰ τὸ μόνον ἐκ τῆς αὐτοπαθείας τοῦτο γίνεσθαι τῆς τῶν συγγραφέων, ὅθεν οὐκ ἐντίκτουσιν ἀληθινούς ζήλους τοῖς ἀκούουσι οἱ μὴ δι' αὐτῶν πεπορευμένοι τῶν πραγμάτων. (25i 3) ὡς δ' ἀληθές ἐστι τὸ νυνὶ λεγόμενον

3b, 566, T 19 (830)

καὶ ἐκφανεστάτον γένοιτ' ἂν ἐπὶ τε τῶν συμβουλευτικῶν καὶ παρακλητικῶν, ἔτι δὲ πρεσβευτικῶν λόγων, οἷς κέχρηται Τίμαιος. (4) ὀλίγοι μὲν γὰρ καιροὶ πάντας ἐπιδέχονται διαθέσθαι τοὺς ἐνόντας λόγους, οἱ δὲ πλεῖστοι βραχεῖς καὶ τινὰς τῶν ὑπόντων (5) καίρω(1) καὶ πρὸς πάντας διεξιέναι τοὺς ἐνόντας λόγους, ὃ ποιεῖ Τίμαιος πρὸς πᾶσαν ὑπόθεσιν εὐρεσιολογῶν, τελέως ἀνάληθες καὶ μεираκιῶδες καὶ διατριβικὸν φαίνεται, καὶ πολλοῖς ἀποτυχίας αἴτιον ἤδη τοῦτο γέγονε καὶ καταφρονήσεως (25k) ἵνα δὲ καὶ περὶ ταῦτα βεβαιωσώμεθα τὴν ἀπόφασιν τὴν ὑπὲρ Τιμαίου, καθάπερ καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας, ἔτι δὲ τῆς ἐκουσίου ψευδογραφίας, βραχεῶς προοισόμεθα τῶν ὁμολογουμένων αὐτοῦ λόγων ἐπ' ὀνόματος (F 22; 31; 94). (26c) λοιπὸν ἐκ τούτων διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς παραδοξολογίας οὐκ εἰς σύγκρισιν ἀλλ' εἰς καταμώκησιν ἄγει καὶ τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς πράξεις ὧν βούλεται προίστασθαι, καὶ σχεδὸν εἰς τὸ παραπλήσιον ἐμπίπτει τοῖς περὶ τοὺς ἐν Ἀκαδημαίᾳ λόγους τὸν προχειριστότατον λόγον ἡσκηκόσιν. (2) καὶ γὰρ ἐκείνων τινὲς βουλόμενοι περὶ τε τῶν προφανῶς καταληπτῶν εἶναι δοκούντων καὶ περὶ τῶν ἀκαταλήπτων εἰς ἀπορίαν ἄγειν τοὺς προσδιαλεγόμενους, τοιαύταις χρῶνται παραδοξολογίαις καὶ τοιαύτας εὐποροῦσι πιθανότηας, ὥστε διαπορεῖν εἰ δυνατόν ἐστι τοὺς ἐν Ἀθήναις ὄντας ὁσφραίνεσθαι τῶν ἐφομένων ὧν ἐν Ἐφέσῳ (26d) τὸ δ' αὐτὸ καὶ Τιμαίῳ συμβέβηκε, περὶ τὴν ἱστορίαν καὶ τοῖς τούτου ζηλωταῖς. παραδοξολόγος γὰρ ὧν καὶ φιλόνεικος περὶ τὸ προτεθέν, τοὺς μὲν πολλοὺς καταπέπληκται ἀλόγως, ἠνάγκασε δ' αὐτῷ <προσέχειν> διὰ τὴν ἐπίφασιν τῆς ἀληθινολογίας, τινὰς δὲ καὶ προσκέκληται καὶ μετ' ἀποδείξεως δοκεῖ πείσειν. (2) καὶ μάλιστα ταύτην ἐνείργασται τὴν δόξαν ἐκ τῶν περὶ τὰς ἀποικίας καὶ κτίσεις καὶ συγγενείας ἀποφάσεων. (3) ἐν γὰρ τούτοις τηλικαύτην ἐπίφασιν ποιεῖ διὰ τῆς ἀκριβολογίας καὶ τῆς πικρίας τῆς ἐπὶ τῶν ἐλέγχων, οἷς χρῆται κατὰ τῶν πέλας, ὥστε δοκεῖν κατὰ τοὺς ἄλλους συγγραφέας ἅπαντας συγκεκοιμῆσθαι τοῖς πράγμασι καὶ κατεσχεδιακέναι τῆς οἰκουμένης, αὐτὸν δὲ μόνον ἐξητακέναι τὴν ἀκρίβειαν καὶ διευκρινηκέναι τὰς ἐν ἐκάστοις ἱστορίας, ἐν οἷς πολλὰ μὲν ὑγιῶς λέγεται, πολλὰ δὲ καὶ ψευδῶς. (4) οὐ μὴν ἀλλ' οἱ πλείω χρόνον συντραφέντες αὐτοῦ τοῖς πρώτοις ὑπομνήμασιν, ἐν οἷς αἱ περὶ τῶν προειρημένων εἰσὶ συντάξεις (T 7), ὅταν ἅπασαν συνταξαμένῳ τὴν ὑπερβολὴν

τῆς ἐπαγγελίας ἀποπιστεύσωσι, κάπειτά τις αὐτοῖς ἀποδεικνύῃ τὸν Τίμαιον, ἐν οἷς πικρότατός ἐστι κατὰ τῶν πέλας, αὐτὸν ἔνοχον ὄντα, καθάπερ ἡμεῖς ἀρτίως ἐπὶ τῶν Λοκρῶν (F 11/2) καὶ τῶν ἐξῆς παραπαίοντα συνεστήσαμεν, (5) δυσέριδες γίνονται καὶ φιλόνοικοι καὶ δυσμετάθετοι, καὶ σχεδὸν ὡς ἐπὸς εἰπεῖν οἱ φιλοπονώτατα προσεδρεύσαντες τοῖς ὑπομνήμασιν αὐτοῦ τοῦτ' ἀποφέρονται τὸ λυσιτελὲς ἐκ τῆς ἀναγνώσεως (6) οἳ γε μὴν ταῖς δημηγορίαις προσσχόντες αὐτοῦ καὶ καθόλου τοῖς διεξοδικοῖς λόγοις μειρακιώδεις καὶ διατριβικοὶ καὶ τελέως

3b, 566, T 19 (2804) ἀναλήθεις γίνονται διὰ τὰς ἄρτι ρηθείσας αἰτίας. (27a) λοιπὸν δὲ τὸ πραγματικὸν αὐτῷ μέρος τῆς ἱστορίας ἐκ πάντων σύγκειται τῶν ἀμαρτημάτων, ὧν τὰ πλεῖστα διεληλύθαμεν. (2) τὴν δ' αἰτίαν τῆς ἀμαρτίας νῦν ἐροῦμεν, ἥτις οὐκ ἔνδοξος μὲν φανεῖται τοῖς πλείστοις, ἀληθινωτάτη δ' εὐρεθήσεται τῶν Τιμαίου κατηγορημάτων. (3) δοκεῖ μὲν γὰρ καὶ τὴν ἐμπειρικὴν περὶ ἕκαστα δύναμιν καὶ τὴν ἐπὶ τῆς πολυπραγμοσύνης ἔξιν παρεσκευάσθαι, καὶ συλλήβδην φιλοπόνως προσεληλυθέναι πρὸς τὸ γράφειν τὴν ἱστορίαν, (4) ἐν ἐνίοις δ' οὐδεὶς οὕτ' ἀπειρότερος οὕτ' ἀφιλοπονώτερος φαίνεται γεγονέναι τῶν ἐπ' ὀνόματος συγγραφέων. (27) δῆλον δ' ἔσται τὸ λεγόμενον ἐκ τούτων· δυεῖν γὰρ ὄντων κατὰ φύσιν ὡσανεὶ τινων ὀργάνων ἡμῖν ἀκοῆς καὶ ὁράσεως (2) τούτων Τίμαιος τὴν ἡδὴ μὲν ἤττω δὲ τῶν ὅλων, ὥρμησε πρὸς τὸ πολυπραγμονεῖν. (3) τῶν μὲν γὰρ διὰ τῆς ὁράσεως εἰς τέλος ἀπέστη, τῶν δὲ διὰ τῆς ἀκοῆς ἀντεποιήσατο. καὶ ταύτης *** διὰ τῶν ὑπομνημάτων, τοῦ δὲ περὶ τὰς ἀνακρίσεις ραθύμως ἀπεστράφη. (4) δι' ἣν δ' αἰτίαν ταύτην ἔσχε τὴν αἴρεσιν εὐχερὲς καταμαθεῖν, ὅτι τὰ μὲν ἐκ τῶν βιβλίων δύναται πολυπραγμονεῖσθαι χωρὶς κινδύνου καὶ κακοπαθείας, ἐάν τις αὐτὸ τοῦτο προνοηθῇ μόνον, ὥστε λαβεῖν ἢ πόλιν ἔχουσιν ὑπομνημάτων πλῆθος ἢ βιβλιοθήκην που γειτνιώσαν· (5) λοιπὸν κατακείμενον ἐρευνᾷ δὴ τὸ ζητούμενον καὶ συγκρίνειν τὰς τῶν προγεγονότων συγγραφέων ἀγνοίας ἄνευ πάσης κακοπαθείας. (6) ἡ δὲ πολυπραγμοσύνη πολλῆς μὲν προσδεῖται ταλαιπωρίας καὶ δαπάνης, μέγα δὲ τι συμβάλλεται, καὶ μέγιστόν ἐστι μέρος τῆς ἱστορίας. (7) δῆλον δὲ τοῦτ' ἐστὶν ἐξ αὐτῶν τῶν τὰς συντάξεις πραγματευομένων. ὁ μὲν γὰρ Ἐφορός φησιν (70 F 110), εἰ δυνατόν ἦν αὐτοὺς παρεῖναι πᾶσι τοῖς πράγμασι, ταύτην δὴ διαφέρειν πολὺ τῶν ἐμπειριῶν· (8) ὁ δὲ Θεόπομπος (115 F 342) τοῦτον μὲν ἄριστον ἐν τοῖς πολεμικοῖς τὸν πλείστοις κινδύνους παρατετευχότα (10) ἔτι δὲ τούτων ἐμφαντικώτερον ὁ ποιητὴς (Od. α 1 ff.) εἶρηκε περὶ τούτου τοῦ μέρους (28) δοκεῖ δέ μοι καὶ τὸ τῆς ἱστορίας πρόσχημα τοιοῦτον ἄνδρα ζητεῖν ... (3) καγὼ δ' ἂν εἴποιμι, διότι τὰ τῆς ἱστορίας ἔξει τότε καλῶς, ὅταν ἢ οἱ πραγματικοὶ τῶν ἀνδρῶν γράφειν ἐπιχειρήσωσι τὰς ἱστορίας (5) ἢ οἱ γράφειν ἐπιβαλλόμενοι τὴν ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἔξιν ἀναγκαίαν ἡγήσωνται πρὸς τὴν ἱστορίαν· πρότερον δ' οὐκ ἔσται παῦλα τῆς τῶν ἱστοριογράφων ἀγνοίας. (6) ὧν Τίμαιος οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην πρόνοιαν θέμενος, ἀλλὰ καταβιώσας ἐν ἐνὶ τόπῳ ξενιτεύων (T 4) καὶ σχεδὸν ὡς εἰ κατὰ πρόθεσιν ἀπειπάμενος καὶ τὴν ἐνεργητικὴν τὴν περὶ τὰς πολεμικὰς καὶ πολιτικὰς πράξεις καὶ τὴν ἐκ τῆς πλάνης καὶ θέας αὐτοπάθειαν, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκφέρεται δόξαν ὡς ἔλκων τὴν τοῦ συγγραφέως προστασίαν. (7) καὶ διότι τοιοῦτός ἐστιν, αὐτὸν ἀνθομολογούμενον εὐχερὲς παραστήσαι τὸν Τίμαιον (F 7).

3b, 566, T 20 CICERO De or. 2, 55/8: apud Graecos autem eloquentissimi homines remoti a causis forensibus cum ad ceteras res illustris tum ad historiam scribendam maxime se applicaverunt. minimus natus horum omnium Timaeus, quantum autem iudicare possum longe eruditissimus et rerum copia et sententiarum varietate abundantissimus et ipsa compositione verborum non impolitus, magnam eloquentiam ad scribendum attulit, sed nullum usum forensem.

3b, 566, T 21 CICERO Brut. 325: genera autem Asiaticae dictionis duo sunt: unum sententiosum et argutum, sententiis non tam gravibus et severis quam concinnis et venustis, qualis in historia Timaeus, in dicendo autem pueris nobis Hierocles Alabandeus, magis etiam Menecles frater eius fuit ...

aliud ... non tam sententiis frequentatum quam verbis volucre atque incitatum, quale est nunc Asia tota

3b, 566, T 22 DIONYS. HAL. De Din. 8: οἱ δ' Ἰσοκράτην καὶ τὰ Ἰσοκράτους ἀποτυπώσασθαι θελήσαντες ὕπτιοι καὶ ψυχροὶ καὶ ἀσύστροφοι καὶ ἀναληθεῖς οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ περὶ Τίμαιον καὶ Ψάωνα (78 T 2) καὶ Σωσιγένην (VI).

3b, 566, T 23 ANON. Π. ὕψ. 4: τοῦ ψυχροῦ πλήρης ὁ Τίμαιος, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα ἱκανὸς καὶ πρὸς λόγων ἐνίστε μέγεθος οὐκ ἄφορος, πολυίστωρ, ἐπινοητικός, πλὴν ἀλλοτριῶν μὲν ἐλεγκτικώτατος ἀμαρτημάτων, ἀνεπαίσθητος δὲ ἰδίῳ, ὑπὸ δὲ ἔρωτος τοῦ ξένας νοήσεις ἀεὶ κινεῖν πολλάκις ἐκπίπτων εἰς τὸ παιδαριωδέστατον (cf. T 18). (2) παραθήσομαι δὲ τὰνδρὸς ἐν ἡ δὴ δύο (F 139; 102a), ἐπειδὴ τὰ πλείω προέλαβεν ὁ Κεκίλιος (F 85 Of.).

3b, 566, T 26 ATHEN. 10, 9 p. 416 B: Πολέμων (IV) δ' ἐν α τῶν Πρὸς Τίμαιον.

3b, 566, T 27 STRABON 14, 1, 22: ἄπερ ἀγνοοῦντά φησιν ὁ Ἀρτεμίδωρος τὸν Ταυρομενίτην Τίμαιον, καὶ ἄλλως βάσκανον ὄντα καὶ συκοφάντην—διὸ καὶ Ἐπιτίμαιον κληθῆναι (T 11)—λέγειν (F 150b) ...

3b, 566, T 28 [SKYMNOS] Perieg. 125/6: χ ενιων (?) δὲ καὶ / Τίμαιον, ἄνδρα Σικελόν, ἐκ Ταυρομενίου.

3b, 566, T 29 CICERO Ad Att. 6, 1, 18 (F 130): Timaeo tuo familiari.

3b, 566, T 30 VITRUV. De arch. 8, 3, 27: cetera in libris Graecis scripta inveni, quorum ... auctores Theophrastos, Timaeus, Posidonios, Hegesias(?), Herodotus, Aristides, Metrodorus, qui magna vigilantia et infinito studio locorum proprietates, aquarum virtutes, ab inclinatione caelique regionum qualitates ita esse distributas scriptis dedicaverunt.

3b, 566, T 31 PLIN. N. H. 1, 4: situs, gentes ... ex auctoribus ... externis Polybio ... Agathocle (472), Timaeo Siculo, Myrsilo (477), Alexandro Polyhistore (273) ...

3b, 566, T 31b 1, 6: situs, gentes, ... ex auctoribus ... externis ... Agathocle, Polybio, Timaeo Siculo, Alexandro Polyhistore ...

3b, 566, T 31c 1, 33: metallorum naturae ... ex auctoribus ... externis Theophrasto, Democrito, Juba (275), Timaeo historico, <qui> de medicina metallica scripserunt Heraclide, Andrea ... Pasitele (IV) qui mirabilia opera scripsit ...

3b, 566, T 31d 1, 34: aeris metalla ... ex auctoribus ... externis ... Pasitele qui mirabilia opera scripsit, Timaeo, qui de medicina metallica scripserunt Nymphodoro ... Heraclide ...

3b, 566, T 31e 1, 37: origo gemmarum ... ex auctoribus ... externis ... Juba rege ... Metrodoro (184), Sotaco (VI), Pythea (V), Timaeo Siculo ...